

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia2011 r.

**w sprawie warunków zakupu i dostawy buraków cukrowych przeznaczonych
do produkcji cukru w ramach kwoty produkcyjnej cukru**

Na podstawie art. 31b ust. 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki zakupu i dostawy buraków cukrowych przeznaczonych do produkcji cukru w ramach kwoty produkcyjnej cukru, w przypadku braku porozumienia branżowego, o którym mowa w załączniku III część II ust. 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „porozumieniem branżowym”, inne niż wskazane w art. 31b ust. 2-8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych.

§ 2. W przypadku braku porozumienia branżowego warunkiem zakupu i dostawy buraków cukrowych jest zawarcie przez producenta cukru z plantatorem buraków cukrowych umowy kontraktacji, o której mowa w art. 31b ust. 7 ustawy, zwanej dalej „umową kontraktacji”, zawierającej postanowienia, jakie powinna zawierać umowa dostawy, o której mowa w art. 50 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 95, poz. 792 i Nr 97, poz. 799 oraz z 2010 r. Nr 228, poz. 1486.

(„rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1234/2007”, wymienione w załączniku II do rozporządzenia Komisji (WE) nr 952/2006 z dnia 29 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 318/2006 w odniesieniu do zarządzania rynkiem wewnętrznym cukru oraz systemu kwot (Dz. Urz. UE L 178 z 01.07.2006, str. 39, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 952/2006”, oraz postanowienia określone w rozporządzeniu.

§ 3. 1. W umowie kontraktacji plantator buraków cukrowych zobowiązuje się dostarczyć buraki cukrowe o zawartości cukru nie mniejszej niż 14 % i wyprodukowane z nasion odmian wskazanych przez producenta cukru.

2. W umowie kontraktacji producent cukru zobowiązuje się odebrać buraki cukrowe o zawartości cukru mniejszej niż 14 %, jeżeli dostarczenie buraków cukrowych o wymaganej zawartości cukru nie było możliwe na skutek okoliczności, za które plantator buraków cukrowych nie ponosi odpowiedzialności, w szczególności ze względu na niekorzystne zjawiska atmosferyczne.

§ 4. Koszty transportu i załadunku buraków cukrowych do miejsca ich przerobu ponosi producent cukru.

§ 5. Skala przeliczeniowa, o której mowa w załączniku II punkt III ust. 2 rozporządzenia nr 952/2006, którą zawiera umowa kontraktacji, jest określona w załączniku do rozporządzenia.

§ 6. 1. W umowie kontraktacji producent cukru zobowiązuje się wypłacić plantatorowi buraków cukrowych premię z tytułu dostaw buraków cukrowych dokonanych:

- 1) przed dniem 1 października;
- 2) po dniu 30 listopada.

2. Premia wynosi:

- 1) co najmniej 0,8 % iloczynu kwoty należnej danemu plantatorowi buraków cukrowych za buraki kwotowe, w rozumieniu określonym w załączniku III część II ust. 10 rozporządzenia nr 1234/2007, zwanych dalej „burakami kwotowymi”,

dostarczone przez tego plantatora w danym dniu i liczby określającej, ile dni, łącznie z danym dniem, pozostało do dnia 1 października;

2) co najmniej 0,15 % iloczynu kwoty należnej danemu plantatorowi buraków cukrowych za buraki kwotowe dostarczone przez tego plantatora w danym dniu i liczby określającej, ile dni, łącznie z danym dniem, upłynęło po dniu 30 listopada.

3. Wypłata premii jest dokonywana wraz z zapłatą ceny za dostarczone buraki cukrowe.

§ 7. 1 W umowie kontraktacji producent cukru zobowiązuje się wypłacić plantatorowi buraków cukrowych dodatkowe świadczenie finansowe w wysokości 50 % kwoty uzyskanej, pod warunkiem, że średnia cena białego cukru kwotowego sprzedanego w danym roku przez tego producenta ustalona na podstawie średnich cen przekazywanych Agencji Rynku Rolnego przez tego producenta na potrzeby sprawozdawczości cenowej na rynku cukru, zwana dalej „średnią ceną”, jest wyższa co najmniej o 40 euro za tonę takiego cukru od ceny referencyjnej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lit. c pkt i tiret drugie rozporządzenia nr 1234/2007.

2. Dodatkowe świadczenie finansowe wynosi 50 % kwoty obliczonej według następującego wzoru:

$$IB \times \frac{C - CR}{OIB}$$

gdzie:

IB – oznacza ilość buraków kwotowych dostarczonych w danym roku gospodarczym przez danego plantatora buraków cukrowych w przeliczeniu na buraki kwotowe standardowej jakości, o której mowa w załączniku IV pkt B ppkt I rozporządzenia nr 1234/2007;

C – oznacza wartość białego cukru kwotowego sprzedanego w danym roku gospodarczym przez producenta cukru ustaloną po średniej cenie tego cukru;

CR – oznacza wartość białego cukru kwotowego sprzedanego w danym roku gospodarczym przez producenta cukru ustaloną po cenie referencyjnej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1234/2007, powiększonej o 40 euro;

OIB – oznacza ilość buraków kwotowych dostarczonych w danym roku gospodarczym producentowi cukru przez plantatorów buraków cukrowych

w przeliczeniu na buraki kwotowe standardowej jakości, o której mowa w załączniku IV pkt B ppkt I rozporządzenia nr 1234/2007.

3. Wypłata dodatkowego świadczenia finansowego jest dokonywana w terminie 45 dni od dnia zakończenia danego roku gospodarczego, w którym cukier został sprzedany.

§ 8. Umowa kontraktacji zawiera zapis na sąd polubowny dokonany zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 2011 r. (poz. ...)

Skala przeliczeniowa, o której mowa w załączniku II punkt III ust. 2 rozporządzenia nr 952/2006

Zawartość cukru w dostarczonych burakach cukrowych (w %)	Ilość dostarczonych buraków cukrowych odpowiadających 100 tonom buraków o standardowej jakości (w tonach)	Zawartość cukru w dostarczonych burakach cukrowych (w %)	Ilość dostarczonych buraków cukrowych odpowiadających 100 tonom buraków o standardowej jakości (w tonach)	Zawartość cukru w dostarczonych burakach cukrowych (w %)	Ilość dostarczonych buraków cukrowych odpowiadających 100 tonom buraków o standardowej jakości (w tonach)	Zawartość cukru w dostarczonych burakach cukrowych (w %)	Ilość dostarczonych buraków cukrowych odpowiadających 100 tonom buraków o standardowej jakości (w tonach)
10,0	175,0	13,1	126,1	16,2	98,6	19,3	80,9
10,1	172,8	13,2	125,0	16,3	97,9	19,4	80,5
10,2	170,7	13,3	123,9	16,4	97,2	19,5	80,0
10,3	168,7	13,4	122,8	16,5	96,6	19,6	79,5
10,4	166,7	13,5	121,7	16,6	95,9	19,7	79,1
10,5	164,7	13,6	120,7	16,7	95,2	19,8	78,7
10,6	162,8	13,7	119,7	16,8	94,6	19,9	78,2
10,7	160,9	13,8	118,6	16,9	94,0	20,0	77,8
10,8	159,1	13,9	117,6	17,0	93,3	20,1	77,3
10,9	157,3	14,0	116,7	17,1	92,7	20,2	76,9
11,0	155,6	14,1	115,7	17,2	92,1	20,3	76,5
11,1	153,8	14,2	114,8	17,3	91,5	20,4	76,1
11,2	152,2	14,3	113,8	17,4	90,9	20,5	75,7
11,3	150,5	14,4	112,9	17,5	90,3	20,6	75,3
11,4	148,9	14,5	112,0	17,6	89,7	20,7	74,9
11,5	147,4	14,6	111,1	17,7	89,2	20,8	74,5
11,6	145,8	14,7	110,2	17,8	88,6	20,9	74,1
11,7	144,3	14,8	109,4	17,9	88,1	21,0	73,7
11,8	142,9	14,9	108,5	18,0	87,5	21,1	73,3
11,9	141,4	15,0	107,7	18,1	87,0	21,2	72,9
12,0	140,0	15,1	106,9	18,2	86,4	21,3	72,5
12,1	138,6	15,2	106,1	18,3	85,9	21,4	72,2
12,2	137,3	15,3	105,3	18,4	85,4	21,5	71,8
12,3	135,9	15,4	104,5	18,5	84,8	21,6	71,4
12,4	134,6	15,5	103,7	18,6	84,3	21,7	71,1
12,5	133,3	15,6	102,9	18,7	83,8	21,8	70,7
12,6	132,1	15,7	102,2	18,8	83,3	21,9	70,4
12,7	130,8	15,8	101,4	18,9	82,8	22,0 i więcej	70,0
12,8	129,6	15,9	100,7	19,0	82,4		
12,9	128,4	16,0	100,0	19,1	81,9		
13,0	127,3	16,1	99,3	19,2	81,4		

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 31b ust. 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.).

Przedmiotem regulacji projektowanego rozporządzenia są warunki zakupu i dostawy buraków cukrowych przeznaczonych do produkcji cukru w ramach kwoty produkcyjnej cukru, w przypadku braku porozumienia branżowego, inne niż wskazane w art. 31b ust. 2-8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (ustawa). W powyższych przepisach zostały uregulowane m. in. kwestie dotyczące sposobu rozdziału między plantatorów buraków cukrowych ilości buraków przeznaczonych do kwotowej produkcji cukru oraz obowiązek opiniowania tych spraw przez ogólnokrajową społeczno-zawodową organizację rolników reprezentującą interesy plantatorów buraków cukrowych. Ponadto, zgodnie z tymi przepisami, w przypadku braku porozumienia branżowego zawartego na jakimkolwiek szczeblu warunkiem zakupu i dostawy buraków cukrowych jest zawarcie umowy kontraktacji między producentem cukru i plantatorem buraków cukrowych.

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym minister właściwy do spraw rynków rolnych może określić warunki zakupu i dostawy buraków cukrowych w zakresie określonym w przepisach Unii Europejskiej dla porozumień branżowych na rynku cukru. Warunki te powinny zatem mieścić się w zakresie, w jakim mogłoby je określać porozumienie branżowe. Zakres spraw, które mogą być przedmiotem porozumienia branżowego, określa art. 50 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. Urz. UE L 299 z 16.11.2007, str. 1, z późn. zm.), a zwłaszcza załącznik II do rozporządzenia Komisji (WE) nr 952/2006 z dnia 29 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 318/2006 w odniesieniu do zarządzania rynkiem wewnętrznym cukru oraz systemu kwot (Dz. Urz. UE L 178 z 01.07.2006, str. 39, z późn. zm.).

Niektóre z warunków, które mieszczą się w ramach zakresu porozumienia branżowego, zostały określone w powyższej ustawie. Podstawowym warunkiem zakupu i dostawy buraków cukrowych jest zawarcie umowy kontraktacji, co wynika z art. 31b ust. 7 ustawy, zawierającej postanowienia, jakie powinna zawierać umowa dostawy, o której mowa w art. 50 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 wymienione w załączniku II do rozporządzenia Komisji (WE) nr 952/2006. Umowa dostawy, o której mowa w powyższych przepisach, jest niczym innym jak umową, która na gruncie przepisów krajowych odpowiada swoją istotą umowie kontraktacji.

Ponadto w projektowanym rozporządzeniu zaproponowano, aby wszystkie warunki zakupu i dostawy były zawarte w treści umowy kontraktacji, co pozwoli na skuteczne ich egzekwowanie. Umowa zawarta bez postanowień określonych w projektowanym rozporządzeniu albo modyfikująca te postanowienia, zmieniając ich istotę, byłaby niezgodna z jego przepisami. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 58 § 1 Kodeksu cywilnego, umowa taka byłaby niezgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, a więc nieważna. Zaznaczyć jednakże należy, że zawarcie umowy kontraktacji spełniającej wszystkie warunki określone projektowanym rozporządzeniem, byłoby konieczne jedynie w sytuacji, gdy nie zostało zawarte porozumienie branżowe. Jeżeli takie porozumienie funkcjonuje i wiąże strony umowy kontraktacji, to te strony powinny ukształtować tę umowę zgodnie z postanowieniami porozumienia.

W projekcie zawarto przepis mówiący o tym, że koszty transportu i załadunku buraków cukrowych do miejsca ich przerobu ponosi producent cukru.

W myśl projektowanego rozporządzenia warunkiem zakupu buraków cukrowych jest dostarczanie buraków cukrowych o zawartości cukru nie mniejszej niż 14 % i wyprodukowanych z nasion odmian wskazanych przez producenta cukru. Producent cukru jest zobowiązany do odebrania surowca o zawartości cukru mniejszej niż 14 %, jeżeli dostarczenie buraków cukrowych o wymaganej zawartości cukru nie było możliwe na skutek okoliczności, za które plantator buraków cukrowych nie ponosi odpowiedzialności, w szczególności ze względu na niekorzystne zjawiska atmosferyczne. Takie postanowienia gwarantować będą wyważenie interesów obu stron umowy kontraktacji. Producent cukru obowiązany będzie odebrać buraki cukrowe, których jakość pozwoli mu na racjonalną pod względem ekonomicznym produkcję cukru. Natomiast plantator buraków cukrowych będzie miał gwarancję sprzedaży buraków cukrowych o gorszej jakości w przypadku, gdy na skutek

okoliczności niezależnych od niego nie można było osiągnąć minimalnej zawartości cukru w tych burakach cukrowych. Przykładem takich okoliczności jest ubiegłoroczna powódź.

Umowa kontraktacji powinna zawierać skalę przeliczeniową buraków cukrowych w zależności od zawartości cukru (polaryzacji). Jeżeli w dostarczonych burakach cukrowych zawartość cukru jest niższa lub wyższa od standardowej jakości, tj. od 16 % cukru, to ilość dostarczonych buraków cukrowych zostanie odpowiednio zwiększona lub zmniejszona. Tabela ta jest określona w załączniku do projektowanego rozporządzenia.

Nadto zakres porozumienia branżowego obejmuje również ustanowienie przez strony klauzuli arbitrażowej. Proponuje się zatem, aby w umowie kontraktacji był zawarty zapis na sąd polubowny (arbitrażowy) dokonany zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego.

Warunkiem dostawy buraków cukrowych powinno być natomiast zobowiązanie się przez producenta cukru, zawarte w umowie kontraktacji, do wypłaty plantatorowi buraków cukrowych premii z tytułu wczesnych i późnych dostaw buraków cukrowych. Za wczesne uważa się dostawy buraków cukrowych przed dniem 1 października, a za późne uważa się dostawy buraków cukrowych po dniu 30 listopada. W przypadku wczesnych dostaw premia wynosi co najmniej 0,8 % iloczynu kwoty należnej danemu plantatorowi buraków cukrowych za buraki kwotowe, dostarczone przez tego plantatora w danym dniu i liczby określającej, ile dni, łącznie z danym dniem, pozostało do dnia 1 października. W przypadku późnych dostaw premia wynosi co najmniej 0,15 % iloczynu kwoty należnej danemu plantatorowi buraków cukrowych za buraki kwotowe dostarczone przez tego plantatora w danym dniu i liczby określającej, ile dni, łącznie z danym dniem, upłynęło po dniu 30 listopada. Propozycja dotycząca premii za wczesne i późne dostawy wiąże się bezpośrednio ze zmniejszoną zawartością cukru oraz utratą masy buraków wykopywanych przed dniem 1 października i po 30 listopada. Mając na względzie interesy plantatorów buraków cukrowych i producentów cukru oraz dotychczasową praktykę w tym zakresie postanowiono określić wysokość premii za wczesne i późne dostawy na zaproponowanym w rozporządzeniu poziomie. Wypłata premii dokonywana będzie wraz z zapłatą ceny za dostarczone buraki cukrowe.

Proponuje się również, aby producent cukru wypłacał plantatorom buraków cukrowych dodatkowe świadczenie finansowe pod warunkiem, że średnia cena

białego cukru kwotowego sprzedanego w danym roku przez tego producenta ustalona na podstawie średnich cen przekazywanych Agencji Rynku Rolnego przez tego producenta na potrzeby sprawozdawczości cenowej na rynku cukru, jest wyższa od ceny referencyjnej co najmniej o 40 euro za tonę takiego cukru. Cena referencyjna dotyczy cukru standardowej jakości. Wypłata dodatkowego świadczenia finansowego jest dokonywana w terminie 45 dni od dnia zakończenia danego roku gospodarczego, w którym cukier został sprzedany.

Wszystkie ceny i wartości podane w euro są przeliczane na złote, w sposób zgodny z art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1913/2006. Zgodnie z cytowanym artykułem, terminem operacyjnym dla kursu wymiany jest dzień 1 października roku gospodarczego, względem którego stosowane są i wypłacane odnośne kwoty.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym jego projekt nie będzie podlegał notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia nie znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na producentów cukru oraz na plantatorów, którzy kontraktują buraki cukrowe.

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie mieć pozytywny wpływ na budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnych. Rozwiązania zawarte w projekcie rozporządzenia przyczynią się do stabilizacji sytuacji finansowej plantatorów buraka i producentów cukru. Biorąc pod uwagę fakt, że w okresie podpisywania umów kontraktacji zarówno plantatorzy jak i producenci cukru nie mają wiarygodnych informacji na temat:

- poziomu plonów oraz wydajności cukru ze zbieranych buraków,
- optymalnego terminu realizacji zbiorów buraków,
- koniunktury na wspólnotowym i światowym rynku cukru,

trudno jest im określić poziom ceny za dostarczone buraki, gwarantujący zabezpieczenie interesów obu stron umowy. Z tego względu zarówno określenie sposobu wynagradzania plantatorów za realizację wcześniejszych i późniejszych dostaw surowca, jak i przesunięcie w czasie ostatecznych rozstrzygnięć, co do poziomu środków wypłacanych plantatorom za dostarczone buraki będzie korzystne dla obu stron. Zastosowane rozwiązania będą stabilizowały sytuację finansową tak po stronie plantatorów, jak i producentów cukru, co w konsekwencji będzie sprzyjało rozwojowi sektora i dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i funkcjonowanie przedsiębiorstw. Producenci cukru realizując ostateczne rozliczenie należności za dostarczone buraki cukrowe po sprzedaży wyprodukowanego z nich cukru unikną ryzyka ponoszenia nadmiernych

kosztów za dostarczony surowiec w sytuacji dekoniunktury. Przyczyniać się to będzie do zmniejszenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności gospodarczej. Plantatorzy buraków cukrowych w okresie koniunktury na rynku cukru, kiedy cena cukru uzyskiwana przez producenta będzie przekraczać poziom ceny referencyjnej, w trakcie ostatecznego rozliczania dostaw uzyskają część ww. różnicy. Będzie to pozytywnie wpływać na ich możliwości inwestycyjne (zwiększenie nakładów na zakup środków plonotwórczych, zakup bardziej wydajnych maszyn, itp.)

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie powinno wywołać zasadniczych zmian na rynku pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny. Stabilizacja sytuacji ekonomicznej producentów cukru i plantatorów buraków cukrowych przyczyniać się będzie do pełniejszego wykorzystania potencjału branży cukrowniczej oraz jednostek działających na jej rzecz w regionach ich działania oraz w całym kraju.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został wysłany do zaopiniowania przez organizacje społeczno-zawodowe: Związek Producentów Cukru w Polsce, Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego, NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Federację Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Polską Federację Producentów Żywności, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajową Radę Izb Rolniczych, Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, Konfederację Pracodawców Polskich, Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Radę Gospodarki Żywnościowej, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Komisja Krajowa, Związek Zawodowy Rolników Rzeczpospolitej „SOLIDARNI”, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP, Business Centre Club, Związek Rzemiosła Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska” oraz Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”.

Do projektu rozporządzenia uwagi zgłosiły następujące organizacje:

KZPBC, ZPC w Polsce, Związek Plantatorów Buraka Cukrowego przy Südzucker Polska S.A., NSZZ Solidarność przy Südzucker Polska S.A, Sekcja Krajowa NSZZ Solidarność Pracowników Przemysłu Cukrowniczego, Federacja Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Cukrowniczego, Okręgowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego Szczecin, Związek Przedsiębiorców Rolnych Szczecin, Wojewódzki Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych w Poznaniu, Wojewódzki Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych w Szczecinie, Zachodniopomorska Izba Rolnicza, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Opolski Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Związek Zawodowy Pracowników Südzucker Polska S.A, Izba Rolnicza w Opolu, Związek Plantatorów Buraka Cukrowego „Otmuchów”, NSZZ RI „Solidarność” Szczecin, Wojewódzki Związek Kółek i Organizacji Rolniczych w Lublinie, Opolski Związek Rolników i Organizacji Społecznych, Region Dolny Śląsk NSZZ Solidarność, Rada Krajowa NSZZ RI Solidarność.

Uwagi KZPBC dotyczyły braku uregulowania następujących kwestii: uzgadniania warunków kontraktacji z reprezentacją plantatorów, wyboru przez plantatorów nasion z listy odmian ustalonej przez producenta cukru i branżową społeczno-zawodową organizację reprezentującą plantatorów buraków cukrowych działającą przy danym producencie cukru, transportu i załadunku buraków cukrowych. Nie wyrażono zgody na: określenie minimalnej zawartości cukru w surowcu na poziomie 14 %, zaproponowaną wysokość premii za wczesne i późne dostawy surowca, termin wypłaty dodatkowego świadczenia finansowego. Postulowano zobligowanie ARR do gromadzenia, analizowania i udostępniania plantatorom informacji dotyczących wyliczania przez producentów cukru średniej ceny ze sprzedaży cukru oraz wykreślenie wyrazów „premia z tytułu” i zastąpienia ich wyrazami „dodatkowy składnik ceny z tytułu”,

Związek Plantatorów Buraka Cukrowego przy Südzucker Polska S.A. zaproponował aby dopłaty za wczesne dostawy dorównywały „do standardów obowiązujących w krajach UE” oraz, że naliczanie premii za ”opóźnione dostawy” powinno zaczynać się od 15 listopada. Zgłoszono konieczność uregulowania kwestii związanych z terminami płatności za buraki cukrowe oraz wysłodków .

NSZZ Solidarność przy Südzucker Polska S.A negatywnie zaopiniowała projekt oraz postulowała usunięcie zapisów, które drastycznie pogorszą sytuację finansową

producentów cukru, spowodują również pogorszenie warunków zatrudnionych przez nich pracowników, doprowadzą do zaniechania inwestycji, wzrostu bezrobocia, zmniejszenia produkcji oraz wpływu środków do budżetów terytorialnych.

Krajowy Sekretariat Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność” uważa, że proponowane przepisy stanowią „niekorzystną ingerencję w rynek produkcji cukru uwzględniającą interesy tylko plantatorów”. Wejście w życie rozporządzenia „pociągnie za sobą negatywne skutki ekonomiczne, różnica ceny referencyjnej od rzeczywistej ceny sprzedaży cukru drastycznie podwyższy koszty produkcji ponoszone przez producentów cukru” Producenci zostaną zmuszeni do spowolnienia inwestycji i redukcji zatrudnienia”.

Sekcja Krajowa NSZZ Solidarność Pracowników Przemysłu Cukrowniczego wyraziła stanowczy sprzeciw wobec projektu rozporządzenia, ponieważ proponowane przepisy stanowią „daleko idącą i niekorzystną ingerencję regulacyjną w rynek produkcji cukru w Polsce, są niezgodne z przepisami wspólnotowymi oraz uwzględniają interesy jednej tylko zainteresowanej strony – plantatorów buraka cukrowego”. Wskazano na brak „legitymizacji do wydania zastępczego porozumienia branżowego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi”. Stwierdzono, że projekt „narusza zasadę swobody zawierania umów”, zabezpiecza interesy tylko plantatorów buraka cukrowego, nie uwzględnia wieloletniej, utrwalonej praktyki, jaka dotychczas obowiązuje w naszym kraju – stosowania systemu premii i bonusów przewidzianych w umowach kontraktacyjnych, pociągnie za sobą negatywne skutki ekonomiczne, poprzez drastyczne podwyższenie kosztów produkcji, informacje na temat wysokości uzyskiwanych cen cukru przez polskich producentów cukru będą znane szerokiemu kręgowi osób, brak postanowień dotyczących wymogu konsultacji między producentem cukru a przedstawicielem sprzedawców przed ustaleniem daty rozpoczęcia ostaw buraków, brak szczegółów dotyczących gospodarki wysłódkami, brak spójności terminologicznej pomiędzy projektem rozporządzenia MRiRW a przepisami rozporządzenia 707/08. Ponadto, że zaistniała nieścisłość dotycząca sprzedaży cukru kwotowego, który nie został wyprodukowany w danym roku gospodarczym, że brak jest doprecyzowania, czy chodzi o wartość netto czy brutto, Wątpliwości wzbudził termin wypłaty premii za surowiec dostarczany przed 1 października i po 30 listopada. Brak jest postanowienia, że przepisy rozporządzenia nie mają zastosowania m.in. w przypadku podpisania porozumień na różnych szczeblach.

Federacja Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Cukrowniczego wyraża stanowczy protest i sprzeciw wobec projektu m.in. z następujących powodów: daleko idąca i niekorzystna ingerencja w rynek cukru w Polsce, niezgodność proponowanych przepisów z obowiązującymi we Wspólnocie, uwzględnienie interesu wyłącznie plantatorów buraków cukrowych, naruszanie swobody zawierania umów, wywołanie negatywnych skutków ekonomicznych, poprzez m.in. drastyczne podwyższenie kosztów produkcji.

Związek Producentów Cukru w Polsce wyraża „stanowczy sprzeciw” wobec projektu rozporządzenia, ponieważ proponowane przepisy stanowią daleko idącą i niekorzystną ingerencję regulacyjną w rynek produkcji cukru w Polsce, są niezgodne z przepisami wspólnotowymi oraz uwzględniają interesy tylko jednej zainteresowanej strony – plantatorów buraka cukrowego. Ponadto: brak podstawy prawnej do wydania rozporządzenia, treść rozporządzenia ingeruje w swobodę zawierania umów, proponowane przepisy spowodują drastyczne podwyższenie kosztów produkcji bardzo niekorzystnie wpłynie na konkurencyjność polskich producentów cukru w stosunku do producentów, zarówno z innych krajów UE, jak i spoza Wspólnoty, uchwalenie rozporządzenia wywoła negatywne skutki m.in. w postaci zmniejszenia dochodów budżetu państwa pochodzących z podatku dochodowego od osób prawnych, spowoduje zaniechanie tworzenia nowych miejsc pracy w przemyśle cukrowniczym na skutek wstrzymania przez producentów cukru inwestycji w cukrowniach oraz znacznie ograniczy istniejące miejsca pracy, spowoduje wstrzymanie rozwoju gospodarczego regionów, w których znajdują się cukrownie. Informacje wrażliwe w rozumieniu prawa o ochronie konkurencji i przeciwdziałaniu niedozwolonym praktykom rynkowym staną się łatwo dostępne dla osób trzecich, brak spójności terminologicznej może utrudnić wykładnię projektowanego rozporządzenia, nieścisłość dotycząca sprzedaży cukru kwotowego, który nie został wyprodukowany w danym roku gospodarczym, brak jest doprecyzowania, czy chodzi o wartości netto czy brutto, niejasności dotyczą zapłaty należności za zakontraktowany i dostarczony przez plantatorów surowiec. Wątpliwość budzi termin płatności dodatkowego świadczenia finansowego, jak również brak przepisów intertemporalnych.

Okręgowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego Szczecin, Związek Przedsiębiorców Rolnych Szczecin, Wojewódzki Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych w Poznaniu, Wojewódzki Związek Rolników Kółek

i Organizacji Rolniczych w Szczecinie, Zachodniopomorska Izba Rolnicza, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Opolski Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych. Izba Rolnicza w Opolu, Związek Plantatorów Buraka Cukrowego „Otmuchów”, NSZZ RI „Solidarność” Szczecin, Wojewódzki Związek Kółek i Organizacji Rolniczych w Lublinie, Opolski Związek Rolników i Organizacji Społecznych zgłosiły uwagi opracowane przez Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego.

Związek Zawodowy Pracowników Südzucker Polska S.A wnioskuje o „wycofanie zapisów projektu Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w proponowanej wersji” podnosząc, że uwzględnia on interesy wyłącznie plantatorów buraków cukrowych, podwyższa koszty produkcji, obniża konkurencyjność polskich producentów, skutkować będzie zwolnieniami pracowników, zaniechaniem inwestycji, zmniejszeniem produkcji, a nawet zamykaniem zakładów. Doprowadzi do pogorszenia warunków materialnych oraz socjalnych pracowników zatrudnionych w cukrowniach.

Region Dolny Śląsk NSZZ Solidarność negatywnie opiniuje projekt rozporządzenia, ponieważ doprowadzi on do drastycznego pogorszenia sytuacji finansowej producentów cukru, spowoduje ograniczenie a nawet likwidację miejsc pracy w przemyśle cukrowniczym. Region wnosi o „uzupełnienie rozporządzenia o zapisy uwzględniające interesy wszystkich zainteresowanych stron, nie tylko plantatorów buraka cukrowego”.

Rada Krajowa NSZZ RI Solidarność wnosi o wykreślenie przepisu dotyczącego zawartości cukru w burakach cukrowych oraz uzupełnienie projektu i załącznika o zapisy umożliwiające zastosowanie skali przeliczeniowej poniżej i powyżej 14 % zawartości cukru, wnosi o wprowadzenie zapisu umożliwiającego dobrowolne przekazywanie opłaty plantatorskiej, potrącanej z należności za dostarczone buraki na rzecz dowolnej, wybranej przez plantatora, społeczno-zawodowej organizacji rolników posiadającej właściwą sekcję branżową producentów buraka cukrowego, stwierdza, że brak jest rozwiązań dotyczących kwestii kosztów transportu i załadunku buraków cukrowych, proponuje aby zapłata za surowiec odbywała się w dwóch ratach, wnosi aby plantator dokonywał wyboru firmy i odmiany nasion buraka cukrowego.

Zgłoszone przez wyżej wymienione organizacje uwagi dotyczące wpływu tego projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek

samorządu terytorialnego, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, rynek pracy, na sytuację i rozwój regionalny oraz na sytuację i rozwój regionalny zostały poruszone w ocenie skutków regulacji.

Na podstawie obowiązujących przepisów należało określić minimalną zawartości cukru w burakach cukrowych, które producent cukru będzie zobowiązany do odebrania od plantatora. Został on określony na poziomie nie mniejszym niż 14%, jednakże w przypadkach, w których dostarczenie buraków cukrowych o wymaganej zawartości cukru nie będzie możliwe na skutek okoliczności, za które plantator buraków cukrowych nie ponosi odpowiedzialności, w szczególności ze względu na niekorzystne zjawiska atmosferyczne, buraki mogą być skupowane poniżej tej wartości. Przyjęte zostało kompromisowe rozwiązanie dotyczące zawartości cukru powyżej 22%, poprzez dopisanie wyrazów „i więcej” w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia.

Wprowadzony został przepis zobowiązujący producenta cukru do ponoszenia kosztów transportu i załadunku buraków cukrowych do miejsca ich przerobu.

W projekcie zastąpione zostały wyrazy „premia” na „dodatkowe świadczenie finansowe”.

Zaproponowano, aby wypłata dodatkowego świadczenia finansowego dokonywana była w terminie 45 dni (pierwotna propozycja 60 dni) od dnia zakończenia danego roku gospodarczego, w którym cukier został sprzedany.

Część zgłoszonych uwag nie mogła być zrealizowana, ponieważ nie ma takiego upoważnienia ustawowego, dotyczy to m.in. uregulowania kwestii uzgodnień postanowień umowy kontraktacji z organizacjami społeczno-zawodowymi, zobowiązania Agencji Rynku Rolnego do gromadzenia, analizowania i udostępniania plantatorom informacji dotyczących wyliczania przez producentów cukru średniej ceny ze sprzedaży cukru i udostępniania jej plantatorom, wprowadzenia przepisu umożliwiającego dobrowolne przekazywanie opłaty plantatorskiej, potrącaniej z należności za dostarczone buraki na rzecz dowolnej, wybranej przez plantatora, społeczno-zawodowej organizacji rolników posiadającej właściwą sekcję branżową producentów buraka cukrowego, jak również kwestii dotyczących terminów płatności za buraki cukrowe.

Mając na uwadze, że rozporządzenie ma uregulować kwestie dotyczące relacji plantator – producent cukru, tj. podmiotów, których interesy ekonomiczne są silnie powiązane, zaproponowano przepisy, które częściowo uwzględniają interesy obu

stron. Dotyczy to przede wszystkim takich obszarów jak wysokość premii dla plantatorów buraków cukrowych za wczesne i późne dostawy buraków cukrowych oraz wysokość dodatkowego świadczenia finansowego uzyskanego, pod warunkiem, że średnia cena białego cukru kwotowego sprzedanego w danym roku przez tego producenta ustalona na podstawie średnich cen przekazywanych Agencji Rynku Rolnego przez tego producenta na potrzeby sprawozdawczości cenowej na rynku cukru będzie wyższa, co najmniej o 40 euro za tonę takiego cukru od ceny referencyjnej.

Odnośnie uwag dotyczących braku spójności przepisów rozporządzenia z obowiązującym prawodawstwem wspólnotowym należy stwierdzić, że takich sytuacji nie ma. W rozporządzeniu jest mowa o wartości białego cukru kwotowego sprzedanego w danym roku gospodarczym przez producenta cukru ustalonej po średniej cenie tego cukru, która jest stosowana do sprawozdawczości cenowej na rynku cukru (są to ceny cukru luzem, na bazie EXW, standardowej jakości).

Wyplata premii za wczesne i późne dostawy dokonywana będzie wraz z zapłatą ceny za dostarczone buraki cukrowe.

Odnośnie uwagi dotyczącej braku w rozporządzeniu przepisów intertemporalnych, należy stwierdzić, że zgodnie z § 30 ust. 1 i 2 Zasad techniki prawodawczej taka konieczność nie występuje.

Opracowano:
w Departamencie Rynków Rolnych

Akceptował:

Za zgodność pod względem
redakcyjnym i prawnym